אשם מצורע ששחטו שלא לשמו באנו למחלוקת ר' מאיר ור' אלעזר ור' שמעון, ר' מאיר דאמר יביא אחר ויתחיל בתחילה הכא נמי יביא אחר וישחוט ולר' אלעזר ור' שמעון שאומרים ממקום שפסק, משם הוא מתחיל הכא אין לו תקנה מתקיף לה רב חסדא והא °אותו כתיב? קשיא, תניא כוותיה דרבי יוחנן *אשם מצורע ששחטו שלא לשמו או שלא נתן מדמו לגבי בהונות הרי זה עולה לגבי מזבח וטעון נסכים וצריך אשם אחר להכשירו ורב חסדא אמר לך מאי צריך - צריך ואין לו תקנה, ותני תנא *צריך-ואין לו תקנה? אין *והתניא נזיר ממורט ב"ש אומרים צריך העברת תער וב"ה אומרים אין צריך העברת תער וא"ר אבינא כשאומרים בית שמאי צריך-צריך-ואין לו תקנה, ופליגא דר' פדת דאמר רבי פדת בית שמאי ורבי אלעזר אמרו דבר אחד בית שמאי הא דאמרן רבי אלעזר (*דתניא) *אין לו בוהן יד ובוהן רגל אין לו טהרה עולמית רבי אלעזר אומר נותן על מקומו ויוצא, רבי שמעון אומר אם נתן על של שמאל יצא *תנו רבנן °ולקח מדם האשם יכול בכלי ת"ל ונתן מה נתינה בעצמו של כהן אף לקיחה בעצמו של כהן יכול אף למזבח כן *ת"ל °כי כחטאת האשם הוא מה חטאת טעונה כלי אף אשם טעון כלי, נמצאת אתה אומר אשם מצורע שני כהנים מקבלים את דמו אחד ביד ואחד בכלי זה שקבל בכלי בא לו אצל מזבח וזה שקיבל ביד בא לו אצל מצורע (תנן) [א] (התם) *וכולן מטמאים בגדים ונשרפין אבית הדשן דברי ר"א ור' שמעון, וחכמים אומרים אין מטמאין בגדים ואין נשרפין אבית הדשן אלא האחרון הואיל וגמר בו כפרה בעא מיניה רבא מרב נחמן כמה שעירים משלח? א"ל וכי עדרו משלח? אמר לו וכי

אשם מצורע ששחטו שלא לשמו · תמה ריב"א מאי הא מדמי דכיון דלא נשחט לשמו ולא עלה לבעלים לכלל לשם חובה מאי שייך הכא אשם אחד אמר רחמנא כמו לעיל חיטוי אחד אמר רחמנא והא כל מה שנתן ממנו כמאן דליתיה דמי על כן נראה לו כגירסת ר"ח אשם מצורע שנשפך דמו קודם מתן בהונות באנו למחלוקת ר"מ ורבי אלעזר ור"ש דהא דמי לפר שנשפך דמו קודם גמר מתנותיו וקמ"ל כי היכי דפליגי במתנות השמן דלא כתיב אותו הכא נמי פליגי במתן דם אשם אע"ג דכתיב אותו דמשמע אחד ותו לא אפילו הכי מביא אחר וטעמא הוי כמו שאפרש בסמוך ופריך והא אותו כתיב ובין לר"מ ובין לרבי אלעזר ור"ש לא הוה ליה לאתויי אחרים והא דמייתי תניא סותיה לאו מדקתני אשם ששחטו שלא לשמו דבהא טלי עלמא מודו אלא מהאי שלא נתן מדמו על הבהונות צריך אשם אחר להכשירו אלמא אע"ג דכתיב אותו איכא מאן דאמר מביא אשם אחר ותימה והא רבי יוחנן גופיה קאמר לעיל דטעמא דרבי אלעזר ור"ש גבי פר יוה"כ משום דחיטוי אחד אמר רחמנא והכא דלא מליט למידרש הכי מאי טעמייהו ושמא מהתם גמרי כי היכי דהתם איכא כמה מיני מתנות גלי לן קרא ממקום שפסק מתחיל הכי נמי בין בלוג שמן בין באשם:

נזיר ממורט בש"א צריך העברת תער · בפרק שלשה מינין (נזיר דף מו:) גרס איפכא בכל הספרים בש"א אין צריך ובה"א צריך ומהלכות הפוסת הוא כי ההיא דידים שאין מוכיחות דאיפלגו אביי ורבא בפ"ק דנדרים (דף ה:) ובפרק בתרא דנזיר (דף סג·) הפכו דבריהם וכן בפ"ק דבכורות (דף ג·) בפלוגתא דרב הונא *) (ורבה) ורב חסדא בדבר שעשה אותה נבילה וטריפה דפליגי בטריפה חיה ואינה חיה ובפ"ק דתמורה (דף יח:) איפכא וכהגה רבות בהש"ס **) והם כמו איכא דאמרי:

מה נתינה בעצמו של כהן · ברים פרק איזהו מקומן (זבחים דף מז:) פירש רש"י דכתיב אצבע גבי שמן ויליף דם מיניה ואין זה אלא כמו ילמד סתום מן המפורש דאי בנין אב הא בעיא היא התם *אי דבר הלמד בבנין אב חוזר ומלמד בהיקש:

אף לקיחה בעצמו של כהן · ואע"ג דגבי חטאת נמי כתיב ולקח ונתן ולא דרשינן הכי יש לומר דהתם נמי הוה לן למימר הכי אלא משום דולקח מובלא כתיבי בשעיר נשיא וכשבה ושעירה וכיון דלא מליט למידרש כולהו לא דרשינן להו: **מה** חטאת טעונה כלי · פירש רש"י *דילפא מעולת סיני בגזירה שוה דקיחה קיחה ותימה דבעיא היא בפרק איזהו מקומן (זבחים דף נ·) אי דבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בהיקש או לא למ"ד בתר מלמד אזלינן ותיפשוט מהכא דחטאת הלמדה בגזירה שוה חוזרת ומלמדת בהיקש על אשם מצורע ואומר ריצב"א כיון דבלאו גזירה שוה הוה נפקא לן חטאת מהיקישא דזאת התורה כדאיתא בסוף פרק דם חטאת (זבחים דף מ:) מה עולה טעונה כלי מאי היא אילימא מזרק בזבחי שלמי ליבעי נמי כתיב וכו' וכיון דמהיקישא יליף אם כן הויא לה גזירה שוה כמאן דכתיב בגופה וילפינן שפיר אשם מחטאת ולמ"ד דבר הלמד בג"ש חוזר ומלמד בהיקש מ"מ איצטריך היקש לשאר קרבנות ובלאו גזירה שוה לא סגי דאי"כ הויא היקש מהיקש ולא הוי מצי למילף אשם מחטאת הקשה ריצב"א לר"ש דסבר זרק בשמאל כשר בפרק ב' דזבחים (דף כד:) דס"ל כהונה בעיא אצבע

*) [נ"ל ורבא] **) [עי' תוס' מנחות נה: ד"ה ואיכא ע"ש]

ולאמאי

אשם מצורע ששחטו שלא לשמו · כגון לשם עולה או לשם שלמים ולאמר מר (זבחים דף ב·) כל הזבחים שנשחטו שלא לשמן כשרין אלא שלא עלו לבעלים לשם חובה: **באנו** · לדבר זה לתוך מחלוקתן של ר"מ ורבי אלעזר יש לנו ללמוד שכשם שחולקין בזה כך חולקין בזה: **לר"מ** · דאמר עבודה שלא נגמרה הרי היא כמי שאינה אף זו האיל ולא נגמרה שהרי לא עלתה לשם חובה אע"פ שנתן ממנו לבהונות הרי היא כמי שאינה, ויביא אשם אחר: **ולרבי אלעזר ור"ש דאמרי ממקום שפסק משם הוא מתחיל** · אלמא לא אמר כמאן דליתא דמיא הכא נמי חשיבא היא, ואי אפשר לגומרה באחר דהא כתיב (ויקרא יד) כבש אחד אשם אחד אמרתי לך ולא שתי אשמות והכא ליכא לדחויי כדאמרינן לעיל חטוי אחד אמרתי לך ט' הלכך אין לו תקנה: **והא אותו כתיב** · והקריב אותו לאשם אותו שהוקף עם הלוג ולא אחר ואפי' לר"מ נמי אין לו תקנה: **תניא כוותיה דרבי יוחנן** · דאיכא למ"ד יביא אחר: **להכשירו** · למצורע זה לטהרו לאכול בקדשים: **ותני תנא וכו'** · בתמיה וכי יש תנאים שונים צריך בדבר שאין לו תקנה: **צריך העברת תער** · ביום מלאת ימי נזרו כדכתיב (במדבר ו) תער לא יעבור על ראשו עד מלאת אבל ביום מלאת יגלח בתער, וזה אין לו שיער וקתני צריך: **ואמר רבי אבינא וכו' ופליגא** · הא דרבי אבינא אדר' פדת דאלו רבי פדת צריך-ויש לו תקנה קאמר שיעבירנו על מקום השיער דאע"ג דכתיב וגלח הנזיר לא בעינן קרא כדכתיב היכא דלא אפשר: **אין לו טהרה עולמים** · דבעינן קרא כדכתיב ופליגי (א) בסנהדרין בפרק נגמר הדין: **ולקח** · באשם מצורע כתיב ולקח הכהן מדם האשם וכל לקיחה האמורה בדם אחר שחיטה לשון קבלה היא: **יכול אף למזבח כן** · דקיימא לן אשם מצורע טעון מתן דמים לגבי מזבח כשאר אשמות וזה דבר שהיה בכלל ויצא לידון בדבר החדש והחזירו לך הכתוב לכללו בפירוש בפ"ק דיבמות (דף ז·) לכך נאמר בו כי כחטאת האשם הוא לכהן מה חטאת טעונה מתן דמים ואימורים אף זה טעון מתן דמים ואימורים, יכול אף דם הניתן על המזבח לא יתקבל בכלי ת"ל כי כחטאת האשם הוא לכהן: **מה חטאת טעונה כלי** · לקבלת דמה דכל הקרבנות נפקי לן בהיקישא (זבחים דף נז:) דזאת התורה לעולה ולמנחה לחטאת ולאשם ובעולה ובשלמים כתיב ויקח משה חצי הדם וישם באגנות (שמות כד) ואשם נמי מהיכא דנגמר חטאת גמר איהו אלא אשם מצורע משום דיצא לידון בדבר החדש בבהן יד ובהן רגל ואוזן ימנית הוצרך להחזירו לכללו בהיקישא דכחטאת האשם: **וכולן מטמאין בגדים** · כל הפרים והשעירים השנויים במשנתנו גבי נשפך הדם לאחר כפרה זו והביא פר שני לפרכת וגמר מתנות הפרכת ונשפך הדם והביא שלישי למתנות המזבח כולן נשרפין חוץ לשלש מחנות אבית הדשן ומטמאין בגדים העסוקין בשריפתן כדכתיב (ויקרא טז) ואת פר החטאת ואת שעיר החטאת אשר הובא את דמם וגו' והשורף אותם יכבס בגדיו (ב) במים: **כמה [שעירים] משלח** · אם נשפך דם השעיר לאחר שגמר מתנות פנים והולרך להביא שנים ולהגריל עליהן ושחט את של שם ונתן מתנות הפרוכת ונשפך הדם והולרך עוד להביא שנים ולהגריל עליהן ושחט את של שם למתנות המזבח הרי כאן שלשה שעירי עזאזל משלשה זוגות: **וכי עדרו משלח** · לא הזקיק הכתוב לשלח אלא אחד:

וכי

רבינו חננאל

על כף הכהן יתן על ראש המטהר וגו' ללמד שאם [לא] נשאר כלום לא מעכבי. א"ר יוחנן אשם מצורע ששחטו שלא לשמו קודם מתן דם הבהונות באנו למחלוקת. ר"מ דאמר יביא ויתחיל בתחילה בפנים האי נמי מביא [אשם אחר] לר' אלעזר ור' שמעון דאמרו ממקום שפסק משם מתחיל הכא אין לו תקנה. פי' כל אשם שלא נזרק דמו ד' מתנות *) על ד' קרנות לא הוכשר לאכילה כמו החטאת שנאמר כי כחטאת האשם הוא לכהן. ואקשי רב חסדא עליה דר' יוחנן ולר' מאיר מי ניחא והא והקריב אותו לאשם כתיב אותו אחד ולא שנים. קשיא. תניא כר' יוחנן אשם מצורע ששחטו שלא לשמו או שלא נתן מדמו על בהונות הרי זה עולה על המזבח וטעון נסכים. וצריך אשם אחר להכשיר את המצורע ואמר אי הכי תיהוי תיובתא דרב חסדא דאמר אחד ולא שנים ומשני מי קתני מביא אשם אחר צריך קתני צריך ואין לו תקנה. ואקשינן ומי קתני תנא כי האי גונא ואמר אין דתניא נזיר מטורט כלומר כל שאין לו שיער כלל בש"א צריך העברת תער ובה"א אינו צריך וא"ר אבינא אף כשאמר' ב"ש צריך ואין לו תקנה. ו דר' אבינא פליגא על ר' פדת דאמר ב"ש כר' אליעזר דכמו דא"ר אלעזר מצורע שאין לו בוהן יד ובוהן רגל ואוזן ימנית יתן על מקומו ויוצא כך ב"ש מצריכין העברת העד. אע"פ שאין שם שיער: ת"ר ולקח הכהן מדם האשם יכול (אף) בכלי כו'. נמצאת אומר אשם מצורע ב' כהנים מקבלין דמו אחד ביד ובא לו אצל מצורע ואחד בכלי ובא לו אצל המזבח: ת"ר וכולן מטמאין בגדים וכו'. פי' נשחט הפר והזה מדמו וקודם שישלים נשפך הדם מביא אחר ושוחטו ומתחיל ומזה וכן אם נשפך עוד מביא אחר ושוחטו ומזה אלו כולן נשרפין לדברי ר' אליעזר ור' שמעון שאמרו השני מתחיל ממקום שפסק דמו של ראשון נמצאת בכולן כפרה לפיכך כולן נשרפין אבל לר"מ שאומר כי ברם השני מתחיל בהזאות הפנים כבר בטל הראשון אינו נשרף בבית הדשן אלא אחרון שנגמרה בו הכפרה משא"כ

צח א מיי' פ"ה מהל' מחוסרי כפרה הל' ב:
צט ב מיי' פ"ח מהל' נזירות הלכה ב ועיין שם בכ"מ גבי [illegible]:
ק ג מיי' פ"ה מהל' מחוסרי כפרה הל' ח:
קא ד ה ו ז מיי' שם פ"ד הלכה ה:
קב ח מיי' פ"ה מהל' עבודת יוה"כ הל' ס:

תורה אור

מנחות ה:

[ברכות טו: וש"נ] נזיר מו: ע"ש תוספ' נזיר פ"א

סנהדרין מה: פח. נזיר מו: נגעים פי"ד מ"ט

[זבחים מו:] שם מו:

הגהות הב"ח (א) רש"י ד"ה אין לו וכו' ופליגי בה בסנהדרין: (ב) ד"ה וכולן וכו' והשורף אותם יכבס בגדיו ורחץ את בשרו במים:

הגהות הגר"א [א] גמ' [illegible]

נושא
אשם מצורע
ששחטו שלא לשמו
האם זקוק להביא
אחר

תת נושא
[illegible]
תנא
"צריך" -(תקנה)
בבבא שאין לו תקנה
[illegible]
נזיר מצורע

מבנה = ב' אבינא/ר' פדת
מח' הבא זקתני ב"ש
בזמן נזיר מצורע
"צריך העברת תער"
מה פירוש צריך
ב- [illegible]
ו- צריך ואין לו תקנה
מקום שיער או [illegible]

נושא
קבלת הדם של
אשם מצורע
נעשית ע"י
ב' כהנים:
א) [illegible]
ב) [illegible]

נושא
א) ריבוי פרים ושעירים
ב) ריבוי שעירי
המשתלח
עקב שפיכת
הדם
[illegible]

תוספות ישנים

יוחנן ור' יהושע בן לוי נסמוך היא אליבא דרבי יהודה ולא איפשיטא לן סברא דרבי יהודה לר' יוחנן בהכי:* בקטורת [illegible]

קידושין כדאמרן לעיל בפרק הממונה כל הפרשה כולה נאמרה כסדר מיהו בפרק הממונה קאמר דכהן גדול שלא קידש ופסל בין עבודה לעבודה לא מחיל אלא באחרית בלבד ועוד תימה קצת שהרי ששה עבודת פנים שלא כסדר שעשה סולתא כף ומחתה קודם אינו ואיל עמם ובפירקין דלעיל (דף מ.) אמרינן דאי אקדים מתנות דפר בהיכל מקמי מתנות דשעיר בפנים חוקה כתיב ביה וה"נ מקדים עבודת פנים שלא כדין וי"ל דבהקדמת עבודת פנים אין לחוש כמו מתנות דפר דעבדינהו לפני הגרלה דלא מעכב סדר אע"ג דגוף הגרלה מעכבת ואיכא דאמרי לעיל א"נ סולתא כף ומחתה לא חמירי כשאר עבודת פנים שאינה לכפר וכי כתיבה חוקה גבי כפרה כתיבא מיהו בהגם דתנן רש"י שהיה יכול לפרש בשאר עבודות שעושין בבגדי זהב מבחוץ . מ"ר :* והדר למעוטי שיריים דלא מעכבי. פירש רש"י דלא מעכבי סדרן ואין נראה דהא איכא גופייהו לא מעכבי לר' נחמיה מדפריך לקמן והא"ר יוחנן הנא רבי נחמיה כדברי האומר שיריים מעכבין ואם כפירוש רש"י מה פריך הא מודה ר' נחמיה דאיכא גופייהו מעכבי אלא דסדרן לא מעכב אלא יש לומר דלא מעכבי כלל לרבי נחמיה. מ"ר : אי מעכבי מעכבי ואי לא כו' . כלומר דמהאי קרא ליכא למישמע מידי דלאו לכהי סוה דאפלו מיהו לא ידעיק לר' יהודה אי שיריים מעכבי אי לא דפלוגתא דר'

* ע"ב שייך לדף ס' ע"א

*) דברי רבינו מגומגמים כאן דהא אשם אינו טעון רק שתי מתנות שהן ד' וגם אינו נזרק על הקרנות [illegible]